

Felhívás 70. életévüket ebben az évben betöltő Tagtársainkhoz

Tisztelt Tagtársunk!

Nagy öröm számunkra, hogy tagnyilvántartásunk szerint Ön ez évben ünnepi születésének 70. évfordulóját. Egyesületünk kedves hagyománya, hogy e kerek születési évfordulót ünneplő tagtársainkat a lap hasábjain köszöntjük.

Ez ügyben kérem Önt, hogy – egyes szám harmadik személyben írt, max. 25 sor terjedelmű – életrajzát és egy aktuális igazolványképet szíveskedjék a lap szerkesztőségének elküldeni lehetőleg

elektronikus formában a bkl.kohaszat@gmail.com címre, vagy

postai úton a „BKL Kohászat szerkesztősége, 1051 Budapest, Október 6. utca 7.” címre.

Segítségét előre is köszönve további jó egészséget kívánok.

Balázs Tamás
felelős szerkesztő

70. születésnapját ünnepelte



Hári László 1950-ben született Székesfehérváron. A középiskolát szülővárosában, a jónévű József Attila Gimnázium francia nyelvi tagozatán járta ki.

Két évi hárommunkaszakos munka után jelentkezett az NME Dunaújvárosi Kohó- és Fémipari Főiskolai Karára, ahol nappali tagozaton, 1974-ben szerezte meg a metallurgus üzemmérnöki oklevelet.

Ebben a minőségben első munkahelye a Kőbányai Vas- és Acélöntöde volt, ahol egy évet dolgozott. Ezután kapott meghívást egykori főiskolája Metallurgiai Tanszékére, ahol szakoktatóként a nyersvasgyártás és az acélgégyártás tárgyak gyakorlatait vezette. Ezzel párhuzamosan végezte a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem levelező tagozatán a tanulmányait, ahol 1979-ben szerzett okleveles kohómérnöki oklevelet. Az egyetemi doktori vizsgát 1986-ban tette le vasérczsugorítási témakörben, az 1998-as PhD-disszertációjának témája az operációkutatás kohászati alkalmazásának vizsgálata volt.

A 70-90-es években töretlenül folyt a tanszék fejlődése. Sikeres volt a tanszék publikációs tevékenységének megindulása és felfutása, a TDK-tevékenységben való kiemelkedő aktivitás, a doktori fokozattal rendelkező tanárok létszámarányának 50% fölé való növelése és az ipari háttérű képzésben való részvétel. Mindezt kiegészítette az egyéni szakmai továbbképzés. Hári László mindezen tevékenységből kivette a részét.

A 1991–2001-es években Hári László a Dunaferri Rt.-

ben dolgozott, és rövid kutatóintézeti munka után a Műszaki Fejlesztés Osztályára került, ahol a nyersvas- és acélgégyártási szakterülettel, később környezetvédelmi feladatokkal foglalkozott. Ekkor nyerte el a főmérnöki beosztást.

A főiskolai és a dunaferri munkássága alatt kb. 60 szakcikke jelent meg, konferenciákon előadásokat tartott, 6-6 hetes tanulmányúton volt Franciaországban és Japánban. Szakmai tudását egyszerre próbálta mélyíteni és szélesíteni.

Ebben az időszakban érte az önállóvá lett Dunaújvárosi Főiskola igazgatójának hívása, mely a közben megüresedő Metallurgiai Tanszék tanszékvezetői állásának betöltésére vonatkozott. Egy cikluson keresztül volt a Metallurgiai Tanszék vezetője. Feladata a közben szétesett vas- és fémkohász, valamint öntész szakirányon folyó képzés újjászervezése volt. Mindez megvalósult a két szakirány összevonásával és egyidejűleg a bolognai képzésbe való bekapcsolódással. Közben megtörtént a 10 évre leállt tanöntöde újraaktiválása is.

Dr. Hári László utolsó hét munkás évét beosztott főiskolai tanárként töltötte, miközben a Fizikai-kémia, az Acélgégyártás, a Hulladékgazdálkodás, az Öntészet és a Metallurgiai folyamatok szimulációja c. tárgyakat tanította. Érdeklődése és fő kutatási területe a metallurgiai folyamatok szimulációja a nyersvas- és acélgégyártásban.

Az OMBKE-nek 1973 óta tagja.

Tankönyvírói munkásságára jellemző, hogy 2015–2020 között négy, kiadás előtt levő példatárt írt a nyersvasgyártás, acélgégyártás, pácolás-horganyzás és az archeometallurgia témakörökben. Az utóbbi három évben a Miskolci Egyetemen külső óraadó.

Dr. Hári László feleségével Dunaújvárosban lakik, két fia és egy unokája van.

Dr. Klug Ottó
1934–2020



2020. december 11-én, életének 87. évében váratlanul elhunyt dr. Klug Ottó okleveles vegyészmérnök.

Klug Ottó 1934-ben született Budapesten. 1958-ban a Veszprémi Vegyipari Egyetemen szerezte meg elektrokémia szakos oklevelét, és ennek birtokában a Fémipari Kutatóintézetben kezdett dolgozni, előbb az elektrometallurgiai, majd a vegyészeti és a timföldtechnológiai osztályon, 1968-tól tudományos főmunkatársként. Közben 1962–1966 között levelező aspirantúrán a Leningrádi Lenzovjet Technológiai Intézetben kandidátusi fokozatot szerzett, majd 1968-ban a Veszprémi Vegyipari Egyetem műszaki doktorrá avatta.

1973-ban áthelyezték a Magyar Alumíniumipari Trösztökhöz, ahol a műszaki fejlesztés főmérnöke volt mintegy 12 évig, majd a nemzetközi kapcsolatok igazgatóságán folytatta munkáját 1993 végén történt nyugdíjba vonulásáig.

1996–1997-ig a Ferroglobus Rt.-nél a privatizációs ügyek közreműködője volt.

Munkája során több analitikai eljárás kifejlesztésében, majd az alumínátlóg-oldatok oszcillometriás üzemi mérésének kidolgozásában vett részt. A későbbiekben az alumíniumipari vertikum műszaki-fejlesztési tevékenységében számos szakterület munkáját támogatta.

Résztvevője volt a KGST Fémkohászati Állandó Bizottságon belül működő Timföld-alumíniumgyártási Tudományos-műszaki Tanácsnak, majd a MAT-Mansfeld Kombinát (NDK), illetve a MAT-Kovohute (CSSZSZK) együttműködések titkári teendőit látta el. A privatizálás során résztvevője volt számos tárgyalásnak a MAT, illetve Hungalu vállalatnál, majd a Ferroglobusnál.

Nyugdíjasként 1999-től az Országos Műszaki Múzeum Öntödei Múze-

umának könyvtárosa volt. A múzeumban eredményesen hasznosította nyelvtudását, fémkohászati szakmai ismereteit, történelmi tudását. Mindig segítőkész, szorgalmas, figyelmes munkatárs volt. Korábbi nyugdíjas munkatársainak és a múzeumi kollégáknak többnapos autóbuzos kirándulásokat szervezett a környező országokba. Az utakra gondosan felkészült, sok hasznos ismeretet osztott meg a résztvevőkkel.

Szakmai munkáját öt könyv megírása, illetve szerkesztése, továbbá mintegy 200 szakcikk és 12 szabadalom (utóbbiak társfeltalálójaként) dokumentálja. Múzeumi munkájával kapcsolatban 17 közleménye jelent meg.

Találmányaiért a kiváló feltaláló érem ezüst, majd arany fokozatával jutalmazták. Mintegy 10 éven át az MTA Kémiai osztálya elektroanalitikai munkacsoportjának tagja volt.

Az OMBKE-nek 1958-tól volt tagja. Nyugdíjasként több éven át segítette az egyesület munkáját (így például a balatonfüredi bányász-kohász találkozó szervezését), részben mint az egyesület könyvtárosa is.

Egyesületi könyvtári munkájáért emléklappal jutalmazták, 50 és 60 éves egyesületi tagságáért Sóltz Vilmos-emlékérem, illetve -emlékjelvény kitüntetést kapott.

1990-től a közelmúltig a BKL Kohászati szerkesztőbizottsági, majd szerkesztőségi munkáiban, valamint a székesfehérvári Alumíniumipari Múzeum „A mi múzeumunk” című lapjának szerkesztésében vett részt.

Tanárno feleségével több mint 50 évig élt együtt, két gyermekük, négy unokájuk született.

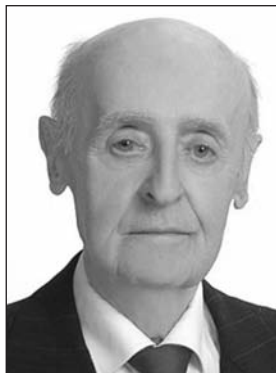
Klug Ottó búcsúztatása 2021. január 4-én, a budapesti Szervita téri Szent Anna templomban volt.

Emlékét megőrizve mondunk utolsó Jó szerencsét!

SA

Szarka János

1936–2021



Néhány héttel 85. születésnapja előtt itt hagyott minket Szarka János, az elmúlt évtizedek egyik legjelentősebb fémkohásza. A Rudabánya melletti Felsőtelekesen született, bányászcsaládban. Az elemi iskola 5 osztálya után 1946-ban került Miskolcra, a Fazekas Mihály Népi Kollégiumban fejezte be elemi tanulmányait. 1954-ben a diósgyőri Kohászati Technikumban öntőipari technikus, 1959-ben a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen technológus kohómérnöki oklevelet vehetett át.

Kiváló végzést követően a Nehézipari Minisztérium Alumíniumipari Főosztályára került, amelyből rövidesen megalakult az Alumíniumipari Tervező Intézet. Így lett az ALUTERV „alapító tagja”, ahol rövidesen a székesfehérvári KÖFÉM 65 ezer tonnás alumínium félgyártmányt gyártó szélesszalag henger-germő megvalósításának és a hozzá tartozó tuskóöntöde fejlesztésének technológus főtervezőjévé nevezték ki, amit mint később valamennyi munkáját, sikerrel oldott meg. 1996-ban történt nyugdíjazásáig 37 éven át szolgált az ALUTERV-et és a teljes magyar alumíniumipart. Nem lett „nyugdíjas”. Folytatta tevékenységét az általa alapított NEOPLAN Mémnöki Tervező Bt. keretein belül, ami 1996–2017 között eredményesen működött. Ezt követően pedig 2018-ban, volt munkatársai-ból szervezett 11 fős önkéntes csapattal ellenszolgáltatás nélkül kidolgozták a korábban megszüntetett hazai alumíniumfólia-gyártás újraindítását megalapozó nemzeti alumíniumfólia henger-germő beruházási tanulmányt, felkeltve az illetékes minisztérium érdeklődését, arra alkalmas befektetőt keresve. Szívügye volt a téma. Nyugdíjasként is úgy működött, mint egy „kisaluterv”.

Ez a 60 éves, nagyívű tervezői pálya hengerművel indult és azzal záródott. Elismerten az alumíniumhengerlés legnagyobb tudora volt, úgy is mint technológus tervező, de gyakran a csatlakozó üzemszempontok kiviteli tervezője is. 2006-ban adta ki az „Alumínium-ötvözetek meleghengerlése” c. kötetét. Henger-germő tervezési-fejlesztési témákban maradandót alkotott a Székesfehérvári KÖFÉM-en kívül a Kőbányai

Könnnyűfémműben és az Inotai Alumíniumkohóban. Tervezői tevékenysége kiterjedt a hengerlésen túl az olvasztóművek, öntödék világára is. Az ajkai nagynyomású öntödébe karusszel öntőgépet, a MOTIM-ba kerámia szűrőlapégető kemencét tervezett, a Csepeli Fémmű fejlesztésénél rézredukáló kemence tervezésében vett részt. Gyakran keresték az iparágon kívülről is, így részt vett a hazai magnéziumkohó előkészítésében, de cink- és ólomhengerek telepítésében is.

Tervezői eredményei mellett emlékezzünk az alkotó emberről: A széles szakmában legkorábban ő űzte a számítógépes tervezést, a tuskihúzást feledve, nála számítógép nyomtatta a tervrajzokat. Több kollégát is oktatott erre baráti gesztusból, nagy alapos-sággal. Elmélyedt matematikai tudása is mindnyájunk fölé emelte. Szorgalma példátlan, hozzáállása minden vonatkozásban segítő és barátságos volt. „Munkamániája” mellett igényelte a baráti társaságot, részt vett minden közösségi rendezvényen, mindig derűt és jókedvet sugározva. Jellemzően még az alkoholmentes sörrel is felvidult, talán mert szerette a kollégáit. Képes volt 75 fölött is Zuglóból átker-ekezni a városmajori Maros sörözőbe, az aluterves összejövetelekért.

Szarka János mint alkotó mérnök sokunk számára utolérhetetlen példakép volt. A tudás és a szorgalom ily mértékű együttes megléte nagyon magasra emelte őt. Még ha mindez hivatalos elismerésekben kevésbé nyilvánult is meg. 1971-ben és 1982-ben a Nehézipar Kiváló Dolgozója, 1994-ben Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesült. Az OMBKE tevékenységét 2015-ben Kerpely Antal-emlékéremmel, majd 60 éves tagságát követően Sóltz Vilmos-emlékéremmel ismerte el.

Február 1-én a Nagytétényi Adytum Ravatalozóban szűk családi körben és a volt ALUTERV-es kollégák-barátok tiszteletadásával vettünk végső búcsút...

Kedves János, Jani bácsi, Janikám, nyugodj békében! Mi mindig emlékezni fogunk Rád!

Hajnal J.

Dr. Riba Dezső
1937–2021



Aranyokleveles, technológus kohómérnök, PhD-fokozatot elért, címzetes egyetemi docens kollégánk születésétől haláláig Miskolc polgára volt. Mérnökként kiemelkedő kutató, fejlesztő és oktató tevékenységet folytatott. A fiatal mérnököt dr. Diószeghy professzor invitálta az akkoriban alapított TÜKI-be, ahol kezdetben beosztott, majd vezető kutatóként több mint 40 éven át végzett eredményes tudományos munkát. Szakterületét az izzítóke-mencék, a berendezések földgáztüze-lése, a tüzelőrendszerek biztonsági berendezéseinek fejlesztése képezték. Mindennek eredményességét több szabadalom is tanúsítja. Az acélok képlékeny alakítás előtti átízzítása témakörben készített kandidátusi értekezését 1979-ben védte meg. Hazai és nemzetközi szaklapokban nagyszámú publikációja jelent meg. Egyetemi jegyzeteknek is volt szerzője vagy társszerzője. Meghívott előadóként a

miskolci, debreceni és a gödöllői egyetemen is oktatott. Kiváló előadó volt.

Évtizedeken át sajnos küzdenie kellett egy vírusfertőzés okozta krónikus reumás betegséggel. A betegség kapcsán – rá jellemzően, másokon segítendő – a Miskolci Reumás Betegek Egyesületében több mint 30 éven át aktívan tevékenykedett.

Feleségével három leánygyermeket neveltek fel. Dezső a lányaival megszerettette az úszást, akik ebben figyelemreméltó eredményeket értek el.

Szép kort megérve váratlanul, egy-napi kórházban tartózkodás után súlyos emésztőrendszeri elváltozás miatt távozott.

Miskolcon, a nevezetes deszka temetőben, 2021. február 12-én a vég-tisztességadás keretében helyezték el hamvait. Emlékét nem feledve mon-dunk ezúton kollégánknak utolsó Jó szerencsét!

Dr. Takács István

Horváthné Rózsahegyi Ibolya

1934–2021



Rózsahegyi Ibolya 1934. március 18-án született Budapesten. 1952-ben érettségizett a budapesti Teleki Blanka Leánygimnáziumban. Ugyanezen évben kezdte meg tanulmányait a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karán. 1957-ben abszolútoriumot, 1965-ben diplomát kapott a vas- és fémkohómérnöki szakon. 1976-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen anyagvizsgáló szakmérnöki oklevelet szerzett.

1957 és 1963 között a Magyar Optikai Művek anyagvizsgáló laboratóriumában dolgozott gyártástervezőként, majd anyagvizsgáló mérnökként a fémek és ötvözetek mechanikai és metallográfiai vizsgálatával, valamint spektrográfiai vizsgálatával foglalkozott.

1963-tól az Országos Érc- és Ásványbányák központi laboratóriumában spektroszkópiai csoportvezetőként, majd 1967-től 1972-ig a Gépipari Technológiai Intézet laboratóriumában anyagvizsgáló mérnökként dolgozott.

Ezután nyugalomba vonulásáig, 1990-ig a Magyar Szabványügyi Hivatal Kohászati Osztályán főelőadó, illetve főmunkatárs volt.

1958-ban ment férjhez Horváth Csaba okleveles kohómérnökhöz. A házasságukból egy gyermek született, Eszter, aki biológus lett.

Horváthné Rózsahegyi Ibolya búcsúztatása a budapesti Szent István-bazilikában volt, 2021. február 12-én.

Nyugodon békében, emlékét megőrizzük.

A Szerkesztőség



Szent Borbála Dunaújvárosban

Bráda Tibor festőművész munkája az a monumentális üvegtablak, amely a bányászok és kohászok védőszentjét, Szent Borbálát ábrázolja. A 3,65 x 1,1 méteres ólmozott üvegtablakot 2020. november 12-én építette be a helyére, a dunaújvárosi Krisztus Király Főtemplomba, a művész kivitelező csapata.

A díszablak költsége vasmús szakemberek által szervezett jótékonyági adományozás nyomán gyűlt össze. A Dunaújvárosi Római Katolikus Templom és Iskolaépítő Alapítvány keretein belül indított gyűjtés koordinálója az OMBKE dunaújvárosi helyi szervezetének elnöke, *Cseh Ferenc* és titkára, *Kvárik Sándor* volt. Több cég és magánszemély – köztük dunaferres kollégák – adományainak köszönhetően vált lehetővé a műalkotás elhelyezése.

Az alkotó festőművész az elmúlt évek során már üvegebe álmodta és elkészítette a Krisztus családfáját, Szent Istvánt, IV. Bélát, Szent Lászlót és családjukat, Salamon királyt, a Golgotát, valamint a Szent Pantaleont ábrázoló, csodálatos színvilágú, 7,5 magas és 4,5 méter széles díszablakokat. A munka folytatásaként a Szent Borbála-ablak elkészítésére ismét a művészt kérte fel a templom plébánosa, *Baltási Nándor*, valamint a mecénások. Az adományozók képviselőjében az alkotóval *Bocz András*, az OMBKE Vaskohászati Szakosztályának elnöke, az MVAE igazgatóhelyettese tartotta a kapcsolatot, és vállalta a koordinációs feladatokat.

Szöveg: *Szilágyi Irén*
Fotó: *Németh Zsolt*

Képek Török Tamás István: EUROCORR 2021 – Harcolni a korrózió ellen is kell című cikkéhez (4–6. oldal)



1. ábra. Festett öntöttvas és acélszerkezet korrodálódott felülete városi környezetben



2. ábra. Festett acél gyártóeszköz korrodálódott felülete ipari környezetben



3. ábra. Acélbetét korróziós termékei által lefedített fedőréteg nélküli erkélykonzol



4. ábra. Megbontott szigetelőréteg alatti acélkorrózió

Szentmártoni Bodó János: Az vasról való ének (részlet)

Kiadva Kolozsvárott 1636-ban

*Az ezerhatszáz és az huszonötben,
Az kellő Nyárnak szintén közepében,
Aranyos vize gyönyörű mentében
Ezeket íram egy hűvös Szigetben.*

*De mire való az Vas, ha azt kérded?
Azt is én töllem, ezennel megérted,
Ha csak katánggal nem virágzik kerted,
Az Vasnak hasznát eszedbe veheted.*

*Vassal faragják az szép templomokat,
Vassal faragják az nagy kőházakat,
Vassal építik a szép palotákat,
Vassal ássák meg az szép Halas Tókat.*

*Vassal vágják az aranyat a földből,
Ha mit megisznak az arany edényekből,
Vassal gyűjtik azt az szőlőhegyekből,
Vassal keresnek Buzát is az földből.*

*Az jó Vitézeknek végig Vas Szablyája
Vas hegyes töre, Vas az ő Sisakja,
Vasból áll inge, Vas az ő puskája.
Hegyes Vas nélkül rossz az kopjája.*

*A puskaport is Vassal török, rontják,
Vas golyóbillal az Várat megrontják,
Az tunya lovat mind addig szoríttják,
Vas sarkantyú közt még futni taníttják*

*Vassal vágnak fát mind erdőn, mind itthon,
Kövér malacot megsütnek vas nyárson,
Ha a tűz elfogyna az egész világon,
Tüzet tehetnek két darab atzélon.*

*Vassal patkollyák Csizmáknak az talpát,
Vassal készül az jó kenyér sütő lapát,
Vassal csénállyák vasból is az kapát,
Vassal készítenek mind gubát s mind subát.*

*A bélyegítője hiszen Vas az pénznek,
Mind az ezüstnek s mind pengig az réznek,
Vas az eszköz minden Mívesnek,
Mert az szép művek vasat nem gyűlölnék.*



*Senki sem tudgya azt előszámlálni,
Mennyi sok haszna kezd az Vasnak lenni,
Azért a Vasat ne károld megvenni,
Egy nap ha kétszer főttet akarsz enni.*

*Nem drága az vas, ha találják készen,
Megveszik őtet aranyon, ezüstön,
Azért a Vasnak ellene semmiben,
senki ne mondgyon tellyes életében.*

A képen Georgius Agricola: De re metallica című, 1556-ban megjelent könyvének vasolvasztó kemencét ábrázoló rajza látható.